

Юридична психологія

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>054 Соціологія; 231 Соціальна робота; 081 Право; 281 Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	
Освітня програма	
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/ дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЄКТС/120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>Лекції: Практичні заняття:</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор і практичні:</i>
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом навчальної дисципліни «Юридична психологія» є психічні явища у аспекті їхнього правового значення для встановлення істини, а також науково обґрунтовані засоби подолання правопорушень шляхом психологічної корекції певних психічних процесів, станів та властивостей особистості.

Мета дисципліни – формування єдиної системи психологічних знань та умінь, які сприяють оптимізації діяльності людини в системі «людина-суспільство», «людина-право»

Навчальна дисципліна складається з лекційних занять, в яких міститься цікава теоретична інформація про юридичну психологію, наводяться приклади (результати досліджень, психодіагностичні тести, результати експериментів), надається велика кількість практичних порад, які студенти можуть застосовувати на практиці.

Комунікація з викладачем можлива і заохочуватиметься на навчальних заняттях, а також в межах консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки.

Відповідно до вимог ОПП є формування у студентів здатностей:

- орієнтуватись у питаннях правосвідомості як засади правових вчинків;
- рефлексувати правовідповідність власної поведінки;
- кваліфікувати поведінку людини у контексті правового регулювання;
- застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості в межах функціонування різних правових відносин;

- володіти психологічними методами формування правової свідомості, культури та поведінки.

Завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

1) знання:

- психологічних аспектів системи «людина – право»;
- психологічних аспектів особистості та діяльності в умовах правового регулювання;
- правової соціалізації – засвоєння людиною правових норм;
- психологічних особливостей особистості правопорушника;
- внутрішньої сутності і зовнішніх проявів правосвідомості;
- психологічної характеристики правомірної і неправомірної поведінки особистості та різних видів правових відносин;
- загальної психологічної характеристики професійної правничої діяльності;
- особливостей психологічної характеристики окремих напрямів і видів правничої діяльності.

2) уміння:

- здійснювати системно-структурний аналіз процесу діяльності, який розглядається у зв'язку із структурою особистості та системою правових норм;
- діагностувати правовідповідність вчинків особистості;
  - застосовувати адекватні методи дослідження психічних станів особистості;
  - аналізувати і пояснювати психологічний зміст та механізми становлення розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і не усвідомлюваних психічних явищ);
  - аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми й умови розвитку особистості та окремих її складових.

В результаті засвоєння дисципліни студенти зможуть:

- застосовувати набуті знання для аналізу сутності різних проявів поведінки людини в контексті правового регулювання;
- застосовувати методи визначення психічних станів та властивостей особистості;
- оцінювати способи застосовування набутих знань для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості в межах функціонування різних правових відносин;
- користуватися прийомами розвитку вольових, комунікативних властивостей особистості, проявів рис характеру в контексті правового регулювання поведінки людини.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни студенту бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек. Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: психології, філософії, менеджменту, історії тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами: «Психологія», «Соціологія», «Політологія», «Соціальна філософія».

Дисципліна перебуває у певному зв'язку з іншими дисциплінами соціально-логіко-гуманітарного блоку, що створюють загальну світоглядну і методологічну основу для сприйняття студентами змісту пропонованої дисципліни.

Вивчення дисципліни дозволить ефективніше опанувати дисципліни циклів загальної та професійної підготовки.

3. Зміст навчальної дисципліни

Денна форма

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Семінарські заняття	СРС
1	2	3	4	5
Розділ 1. Теоретичні та методологічні засади юридичної психології				
Тема 1.1. Юридична психологія як система знань	16	4	4	8
Тема 1.2. Загально-психологічні основи юридичної психології	16	4	4	8
Тема 1.3. Соціально-психологічні основи юридичної психології	12	2	2	8
Тема 1.4. Загальна характеристика юридичної діяльності	8	-	2	6
Разом за розділом 1	52	10	12	30
Розділ 2. Системні компоненти юридичної психології				
Тема 2.1. Правова психологія	10	2	2	6
Тема 2.2. Кримінальна психологія	16	4	4	8
Тема 2.3. Психологія слідчої діяльності	14	4	2	8
Тема 2.4. Судова психологія	10	2	2	6
Тема 2.5. Пенітенціарна психологія	12	2	2	8
Залік	6	-	-	6
Разом за розділом 2	68	14	12	42
Всього годин	120	24	24	72

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1 Базова література

1. Бандурка А.М., Бочарова С.П., Землянская Е.В. Юридическая психология: Учебник. Харьков: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2002. 596 с.
2. Бедь В. В. Юридична психологія: Навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 436 с.
3. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
4. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Х.: Право, 2008. 240 с.
5. Шинкаренко І.О. Конспект лекцій з дисципліни «Юридична психологія». Дніпро: ДДУВС, 2016.

4.2 Допоміжна література:

1. Александров Д.О. Юридична психологія: підручник / Александров Д.О., Андросюк В.Г., Казміренко Л.І. та ін.; За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. Вид. 2-е, доопр. та доп. К.: КНТ, 2008. 352 с.
2. Психологія слідчої діяльності: навчальний посібник / В.Г. Андросюк, О.М. Корнев, О.І. Кудерміна та ін.: за заг. ред. Л.І. Казміренко. К.: Правова єдність, 2009. 200 с.
3. Шепітько В.Ю. Психологія судової діяльності / Навч. посібник. Х.: Право, 2006. 160 с.
4. Энциклопедия юридической психологии / [под общ. ред. проф. А. М. Столяренко]. М. : ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2003. 607 с.
5. Юридична психологія : термінологічний словарь / сост. А. М. Бандурка, В. С. Венедиктов, А. В. Тимченко, В. Е. Христенко, В. Б. Калиновский // под. ред. А. М. Бандурки. Х. : Тимченко. 2005. 432 с.
6. Юридична психологія. Словник : Довідкове видання / Кол. авт.: Д.О. Александров, В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко та ін.; За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. [Вид.2-е, уточ. та доп.]. К.: КНТ, 2008. 224 с.

7. Юридична психологія : підруч. / за заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсеєва. К. : КНТ, 2007. 360 с.
8. Юридична психологія. Альбом схем з коментарями : Навч. посібник / Кол. авт.: Д.О. Александров, В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко та ін.; За заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. [Вид.2-е, уточ. та доп.]. К.: КНТ, 2008. 152 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Денна форма

Лекційні заняття

№ з/п	<i>Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)</i>
1	<p align="center">Тема 1.1. Юридична психологія як система знань Лекція 1. Юридична психологія в системі соціальних наук.</p> <p>Юридична психологія як галузь психологічної науки. Взаємозв'язок юридичної психології з іншими науками. Предмет юридичної психології. Функції, завдання юридичної психології.</p> <p align="center">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1, 4,5. Додаткова: 1; 6-8.</p> <p align="center"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння юридичної психології як науки. 2. Означити місце юридичної психології в системі соціальних наук. 3. Розкрити взаємозв'язок юридичної психології з іншими науками. 4. Визначити предмет юридичної психології. 5. Проаналізувати функції і завдання юридичної психології.
2	<p align="center">Тема 1.1. Юридична психологія як система знань Лекція 2. Юридична психологія як система знань</p> <p>Етапи становлення та розвитку юридичної психології. Актуальні проблеми розвитку вітчизняної юридичної психології. Загальна характеристика компонентів юридичної психології. Методологія юридичної психології.</p> <p align="center">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1, 4, 5. Додаткова: 1; 4-7.</p> <p align="center"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати етапи становлення та розвитку юридичної психології. 2. Проаналізувати актуальні проблеми розвитку вітчизняної юридичної психології. 3. Навести загальну характеристику компонентів юридичної психології. 4. Визначити методологію юридичної психології.
3	<p align="center">Тема 1.2. Загально-психологічні основи юридичної психології Лекція 3. Загально-психологічні основи юридичної психології</p> <p>Теоретичні основи юридичної психології. Психічні пізнавальні процеси особистості та емоційно-вольова сфера. Поняття про психічні стани, темперамент, характер та їх вплив на поведінку людини.</p>

	<p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1; 2. Додаткова: 1, 7-8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити теоретичні основи юридичної психології. 2. Охарактеризувати психічні пізнавальні процеси особистості та її емоційно-вольову сферу. 3. Визначити поняття про психічні стани, темперамент, характер та їх вплив на поведінку людини.
4	<p><i>Тема 1.2. Загально-психологічні основи юридичної психології</i> <i>Лекція 4. Проблема свідомості людини в юридичній психології.</i></p> <p>Проблема свідомості людини в юридичній психології. Вивчення і оцінка особистості, яка цікавить юриста. Психологічні причини злочинної поведінки. Психологічні особливості суб'єктів юридичної діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3. Додаткова: 1, 7-8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати проблему свідомості людини в юридичній психології. 2. Розглянути психологічні причини злочинної поведінки 3. Охарактеризувати психологічні особливості суб'єктів юридичної діяльності.
5	<p><i>Тема 1.3. Соціально-психологічні основи юридичної психології</i> <i>Лекція 5. Соціально-психологічні основи юридичної психології</i></p> <p>Соціально-психологічні явища. Психологія спілкування, спільної діяльності та конфлікту. Психологія соціальних груп, групової поведінки як проблема юридичної психології.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3, 5. Додаткова: 1; 6; 7.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити теоретичні основи соціально-психологічних явищ. 2. Охарактеризувати предмет психології спілкування, спільної діяльності та конфлікту. 3. Охарактеризувати психологію соціальних груп. 4. Проаналізувати проблему групової поведінки як проблему юридичної психології. 5. Розкрити поняття «юридична діяльність»: визначення, психологічна сутність.
6	<p><i>Тема 2.1. Правова психологія</i> <i>Лекція 6. Правова психологія</i></p> <p>Визначення правової психології та її загальних проблем. Складові правової психології: правова соціалізація, правосвідомість, правова справедливість. Психологічні механізми правової соціалізації. Правосвідомість: функції та види. Правова справедливість: визначення, сутність. Правова відповідальність: визначення, зміст. Психологічні умови дієвості правових норм.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1,4, 5. Додаткова: 2-7.</p>

	<p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати визначення правової психології та охарактеризувати її загальні проблеми. 2. Навести складові правової психології: правова соціалізація, правосвідомість, правова справедливість. 3. Проаналізувати психологічні механізми правової соціалізації. 4. Розкрити поняття «конформність» як соціально-психологічний механізм правової соціалізації. 5. Охарактеризуйте правову соціалізацію і правослухняну поведінка особистості 6. Розкрити поняття «правосвідомість»: функції та види. 7. Проаналізувати феномен правової справедливості: визначення, сутність. 8. Охарактеризуйте поняття правової відповідальності: визначення, зміст. 9. Проаналізувати психологічні умови дієвості правових норм.
7	<p style="text-align: center;">Тема 2.2. Кримінальна психологія Лекція 7. Кримінальна психологія</p> <p>Предмет та завдання кримінальної психології. Психологічний аналіз злочинної дії. Психологічні особливості особистості злочинця. Підходи до класифікації особистості злочинця.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3, 5. Додаткова: 1-4; 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити предмет та завдання кримінальної психології. 2. Зробити структурно-психологічний аналіз злочинної дії. 3. Проаналізувати співвідношення мотиву, цілі та результату при вчиненні злочину з необережності та умисно. 4. Навести підходи до класифікації особистості злочинця.
8	<p style="text-align: center;">Тема 2.2. Кримінальна психологія Лекція 8. Психологічні особливості злочинних дій</p> <p>Психологічні особливості злочинних дій: визначення, сутність. Психологія співучасті. Психологія потерпілого. Роль жертви у генезі злочину. Проблеми неповнолітніх у кримінальній психології.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3, 5. Додаткова: 1-4; 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналіз психологічних особливостей злочинних дій. 2. Проаналізувати психологію співучасті. 3. Охарактеризувати психологію потерпілого. 4. Показати роль жертви у генезі злочину, її міжособистісні зв'язки та стосунки зі злочинцем. 5. Розкрити проблеми неповнолітніх у кримінальній психології.
9	<p style="text-align: center;">Тема 2.3. Психологія слідчої діяльності Лекція 9. Психологія слідчої діяльності</p> <p>Загальна характеристика психологічних особливостей слідчої діяльності. Особистість слідчого.</p> <p>Психологічні особливості огляду місця події, обшуку і виїмки. Психологія слідчого</p>

	<p>експерименту. Загальний предмет судово-психологічної експертизи (СПЕ). Види судово-психологічних експертиз.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3. Додаткова: 2; 5; 7.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати загальну характеристику психологічних особливостей слідчої діяльності. 2. Розкрити особливості мислення слідчого. 3. Охарактеризувати професійну інтуїцію та логічні процеси. 4. Проаналізувати психологічні особливості огляду місця події. 5. Навести психологічні характеристики обшуку і виїмки. 6. Охарактеризувати психологію слідчого експерименту, відтворення обстановки її обставин події. 7. Проаналізувати види судово-психологічних експертиз. 8. Розкрити поняття СПЕ емоційних станів.
10	<p style="text-align: center;">Тема 2.3. Психологія слідчої діяльності Лекція 10. Психологія допиту</p> <p>Психологія допиту. Психологічні особливості допиту в безконфліктній та конфліктній ситуаціях. Прийоми активізації пам'яті у допитуваного. Психологічні ознаки неправдивих показань. Психологічні аспекти допиту потерпілого. Психологічні аспекти допиту свідків. Психологічні аспекти очної ставки.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3. Додаткова: 1-4; 7; 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати психологію допиту. 2. Навести психологічні особливості допиту в безконфліктній та конфліктній ситуаціях. 3. Проаналізувати види питань, особливості їхнього впливу на психіку допитуваного. 4. Охарактеризувати прийоми активізації пам'яті у допитуваного. 5. Розкрити психологічні ознаки неправдивих показань. 6. Висвітлити психологічні аспекти допиту потерпілого. 7. Дати характеристику психологічним аспектам допиту свідків. 8. Охарактеризувати психологічні аспекти очної ставки.
11	<p style="text-align: center;">Тема 2.4. Судова психологія Лекція 11. Судова психологія</p> <p>Психологічна сутність судової діяльності. Психологічні особливості судового допиту. Психологія судових дебатів. Психологічні основи виховної функції судового процесу.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1; 2. Додаткова: 3; 5; 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити психологічну сутність судової діяльності. 2. Проаналізувати психологічні особливості судового допиту. 3. Охарактеризувати психологічні особливості судових дебатів. 4. Визначити психологічні основи виховної функції судового процесу.
12	<p style="text-align: center;">Тема 2.5. Пенітенціарна психологія Лекція 12. Пенітенціарна психологія</p> <p>Предмет і завдання пенітенціарної психології. Психологія особистості засудженого. Психологічні особливості праці засуджених. Психологічна підготовка засудженого до умов життя на волі. Соціальна реадаптація звільненого. Галузевий взаємозв'язок пенітенціарної психології та вплив на юридичну діяльність.</p> <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3. Додаткова: 1; 2; 3; 8.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <p>Відповіді на питання для самоперевірки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити предмет і завдання пенітенціарної психології. 2. Охарактеризувати психологію особистості засудженого. 3. Навести стереотипи тюремної поведінки та їх вплив на особистість. 4. Розкрити психологічні особливості праці засуджених. 5. Проаналізувати психологічну підготовку засудженого до умов життя на волі. 6. Охарактеризувати соціальну реадаптацію звільненого. 7. Проаналізувати галузевий взаємозв'язок пенітенціарної психології та вплив на юридичну діяльність.

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

сформувати у студентів: розуміння теоретичного матеріалу; вміння формувати самостійні судження, відстоювати власні погляди, аргументуючи їх на основі наукових фактів; уміння та навички самостійної роботи з підготовки до безпосередньої участі в семінарі-обговоренні.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1	<p>Тема: Юридична психологія в системі соціальних наук</p> <p>Мета: Поширити та поглибити знання студентів про основи юридичної психології</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості предмету юридичної психології. 2. Юридична психологія як галузь психологічної науки. 3. Взаємозв'язок юридичної психології з іншими науками. 4. Функції, завдання юридичної психології. <p style="text-align: center;">Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3. Додаткова: 2; 5-8.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розуміння юридичної психології як науки. 2. Означити місце юридичної психології в системі соціальних наук. 3. Розкрити взаємозв'язок юридичної психології з іншими науками. 4. Визначити предмет юридичної психології. 5. Проаналізувати функції і завдання юридичної психології.
2	<p>Тема: Юридична психологія як система знань</p> <p>Мета: Поширити та поглибити знання студентів про юридичну психологію як систему</p>

	<p>знань</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етапи становлення та розвитку юридичної психології. 2. Актуальні проблеми розвитку вітчизняної юридичної психології. 3. Особливості методів юридичної психології. 4. Співвідношення юридичної психології з психологією та правом. <p><i>Л і т е р а т у р а</i></p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 2; 5-8.</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виокремити та проаналізувати основні етапи становлення та розвитку юридичної психології. 2. Визначити та охарактеризувати актуальні проблеми розвитку вітчизняної юридичної психології. 3. Охарактеризувати особливості методів юридичної психології. 4. Проаналізувати співвідношення юридичної психології з психологією та правом.
3	<p>Тема: Загально-психологічні основи юридичної психології</p> <p><i>Мета:</i> Систематизувати та закріпити знання студентів про загально-психологічні основи юридичної психології</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні основи юридичної психології. 2. Психічні пізнавальні процеси особистості. 3. Емоційно-вольова сфера особистості. 4. Поняття про психічні стани, темперамент, характер та їх вплив на поведінку людини. <p><i>Л і т е р а т у р а</i></p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1-6.</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити теоретичні основи юридичної психології. 2. Охарактеризувати психічні пізнавальні процеси особистості. 3. Визначити та навести основні психологічні властивості емоційно-вольової сфери особистості. 4. Розкрити поняття про психічні стани, темперамент, характер та їх вплив на поведінку людини.
4	<p>Тема: Проблема свідомості людини в юридичній психології</p> <p><i>Мета:</i> Систематизувати та закріпити знання студентів про проблеми свідомості людини в юридичній психології</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема свідомості людини в юридичній психології. 2. Вивчення і оцінка особистості, яка цікавить юриста. 3. Психологічні причини злочинної поведінки. 4. Психологічні особливості суб'єктів юридичної діяльності. <p><i>Л і т е р а т у р а</i></p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1-6.</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати проблему свідомості людини в юридичній психології. 2. Розкрити особливості вивчення особистості, яка цікавить юриста 3. Розглянути психологічні причини злочинної поведінки 4. Охарактеризувати психологічні особливості суб'єктів юридичної діяльності.

5	<p>Тема: Соціально-психологічні основи юридичної психології</p> <p>Мета: Систематизувати та закріпити знання студентів про соціально-психологічні основи юридичної психології</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-психологічні явища. 2. Психологія спілкування. 3. Психологія спільної діяльності та конфлікту. 4. Психологія соціальних груп та групової поведінки. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1-4.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати основні види соціально-психологічних явищ. 2. Визначити та проаналізувати складові компоненти процесу спілкування, охарактеризувати види та властивості спілкування. 3. Розкрити поняття спільної діяльності в психології 4. Дати визначення поняттю «конфлікт», навести характеристику його видів та особливостей перебігу. 5. Охарактеризувати психологію соціальних груп та групової поведінки.
6	<p>Тема: Правова психологія</p> <p>Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів про основи правової психології.</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні проблеми та складові правової психології: правова соціалізація, правосвідомість, правова справедливість. 2. Психологічні механізми правової соціалізації. 3. Правосвідомість: функції та види. 4. Правова справедливість: визначення, сутність. 5. Правова відповідальність: визначення, зміст. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 2-6.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виокремити загальні проблеми та складові правової психології. 2. Проаналізувати психологічні механізми правової соціалізації. 3. Розкрити поняття правосвідомості, виокремити її функції та види. 4. Визначити поняття «правова справедливість», розкрити її сутність. 5. Охарактеризувати поняття «правова відповідальність», розкрити її зміст.
7	<p>Тема: Кримінальна психологія</p> <p>Мета: Поширити та поглибити знання студентів про основи кримінальної психології</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та завдання кримінальної психології. 2. Поняття мотиваційної сфери злочину. 3. Підходи до класифікації особистості злочинця. 4. Психологічний аналіз злочинної дії. 5. Психологічні особливості особистості злочинця. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 3-6; 8.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Дати визначення предмету кримінальної психології, виокремити її завдання. 6. Зробити структурно-психологічний аналіз злочинної дії. 7. Проаналізувати підходи до класифікації особистості злочинця. 8. Проаналізувати співвідношення мотиву, цілі та результату при вчиненні

	злочину з необережності та умисно.
8	<p>Тема: Психологічні особливості злочинних дій</p> <p>Мета: Поширити та поглибити знання студентів про психологічні особливості злочинних дій</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні особливості злочинних дій: визначення, сутність. 2. Поняття мотиваційної сфери злочину. 3. Психологія співучасті. 4. Психологія потерпілого. 5. Роль жертви у генезі злочину. 6. Проблеми неповнолітніх у кримінальній психології. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3,5.</p> <p>Додаткова: 1-4; 8.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналіз психологічних особливостей злочинних дій. 2. Проаналізувати психологію співучасті. 3. Охарактеризувати психологію потерпілого. 4. Показати роль жертви у генезі злочину, її міжособистісні зв'язки та стосунки зі злочинцем. 5. Розкрити проблеми неповнолітніх у кримінальній психології.
9	<p>Тема: Психологія слідчої діяльності</p> <p>Мета: Поглибити знання студентів про основи психології слідчої діяльності</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика психологічних особливостей слідчої діяльності. 2. Психологічні особливості огляду місця події, обшуку і виїмки. 3. Психологія слідчого експерименту, відтворення обстановки її обставин події. 4. Предмет судово-психологічної експертизи (СПЕ) та її види. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1; 3-5; 7.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дати загальну характеристику психологічних особливостей слідчої діяльності. 2. Розкрити особливості мислення слідчого. 3. Охарактеризувати професійну інтуїцію та логічні процеси. 4. Проаналізувати психологічні особливості огляду місця події. 5. Навести психологічні характеристики обшуку і виїмки. 6. Охарактеризувати психологію слідчого експерименту, відтворення обстановки її обставин події. 7. Проаналізувати види судово-психологічних експертиз. 8. Розкрити поняття СПЕ емоційних станів.
10	<p>Тема: Психологія допиту</p> <p>Мета: Поглибити знання студентів про основи психології допиту</p> <p>Питання для обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія допиту. 2. Психологічні особливості допиту в безконфліктній та конфліктній ситуаціях. 3. Прийоми активізації пам'яті у допитуваного. 4. Психологічні аспекти очної ставки. 5. Психологічні ознаки неправдивих показань. <p>Л і т е р а т у р а</p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1; 3-5; 7.</p> <p>Завдання на самостійну роботу студентів:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати психологію допиту. 2. Навести психологічні особливості допиту в безконфліктній та конфліктній ситуаціях. 3. Проаналізувати види питань, особливості їхнього впливу на психіку допитуваного. 4. Охарактеризувати прийоми активізації пам'яті у допитуваного. 5. Розкрити психологічні ознаки неправдивих показань. 6. Висвітлити психологічні аспекти допиту потерпілого. 7. Дати характеристику психологічним аспектам допиту свідків. 8. Охарактеризувати психологічні аспекти очної ставки.
11	<p>Тема: Судова психологія</p> <p><i>Мета:</i> Закріпити та поглибити знання студентів про основи судової психології</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна сутність судової діяльності. 2. Психологічні особливості судового допиту. 3. Психологія судових дебатів. 4. Психологічні основи виховної функції судового процесу. <p><i>Л і т е р а т у р а</i></p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1; 3-5; 8.</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити психологічну сутність судової діяльності. 2. Розкрити психологічні особливості судового допиту. 3. Охарактеризувати психологію судових дебатів. 4. Проаналізувати психологічні основи виховної функції судового процесу.
12	<p>Тема: Пенітенціарна психологія</p> <p><i>Мета:</i> Систематизувати та поглибити знання студентів про основи пенітенціарної психології</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет і завдання пенітенціарної психології. 2. Психологія особистості засудженого. 3. Стереотипи тюремної поведінки та їх вплив на особистість. 4. Соціальна реадаптація звільненого. 5. Галузевий взаємозв'язок пенітенціарної психології та вплив на юридичну діяльність. <p><i>Л і т е р а т у р а</i></p> <p>Основна: 1-3.</p> <p>Додаткова: 1; 2-4; 7.</p> <p><i>Завдання на самостійну роботу студентів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити та проаналізувати предмет і завдання пенітенціарної психології. 2. Охарактеризувати психологію особистості засудженого. 3. Виокремити та проаналізувати стереотипи тюремної поведінки та їх вплив на особистість. 4. Розкрити сутність та зміст соціальної реадаптації звільненого. 5. Проаналізувати галузевий взаємозв'язок пенітенціарної психології та вплив на юридичну діяльність.

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
1	Тема Загальна характеристика юридичної діяльності <i>Метою</i> самостійної роботи студентів є отримання знань про загальні основи юридичної діяльності. Юридична діяльність: визначення, психологічна сутність. Психологічна структура юридичної діяльності. Професіограма юриста. Психологічні аспекти підвищення ефективності праці юристів. <i>Л і т е р а т у р а:</i> Основна: 1-3. Додаткова: 4; 7; 8.	6

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідуваність і виконання завдань

Відвідування лекційних занять не оцінюється але є бажаним, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь студента на семінарських заняттях є обов'язковою. Рейтинг студента значною мірою формуватиметься за результатами його роботи на семінарських заняттях. Кожне пропущене семінарське заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг з дисципліни. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі завдання. Контроль знань (розуміння) студентом пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри психології і педагогіки. Студент, який виконає відповідні завдання (відповідь на питання) отримуватиме відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступною з особистого кабінету студента в системі «Кампус» або на сайті кафедри психології і педагогіки.

Студент на семінарському занятті може використовувати підготовлені ним письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто.

Використання ноутбуків, смартфонів (та інших подібних засобів) для розваги чи спілкування під час заняття не варто. Відповідати на питання викладача, читаючи з екрану смартфона, ноутбуку чи з підручника не варто також. Це характеризує рівень підготовки студента не з кращого боку.

Форми роботи

Лекції, семінарські заняття. Тематика лекцій висвітлена у робочій програмі (силабусі) дисципліни. Вітаються питання від студентів до викладача під час лекції. Викладач може ставити питання окремим студентам або загалом аудиторії. Допускається діалог між студентами і викладачем на лекції.

На семінарських заняттях студенти фокусують свою увагу на засвоєнні, узагальненні та систематизації знань з юридичної психології, базових категорій, особливостей формування і прояву пізнавальних, емоційно-вольових психічних процесів та інших явищ.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагіату https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття](#), [модульна контрольна робота](#).

Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг виконання студентами індивідуальних навчальних планів згідно з графіком навчального процесу](#).

Семестровий контроль: [залік](#)

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) відповіді та доповнення відповідей інших студентів у процесі дискусії на семінарських заняттях;
- 2) написання модульної контрольної роботи.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях несвоєчасне виконання словника психологічних спричиняють зниження рейтингу студента. Належна підготовка студента до семінарського заняття займатиме в середньому 1-1,5 години.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про PCO з дисципліни та представлені у Додатку 1.

Викладач оцінює роботу студента на кожному семінарському занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на семінарських заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу проміжної атестації – на восьмому і чотирнадцятому тижнях навчання відповідно. Рейтинг студента станом на 8-й тиждень (за результатами роботи на 4 семінарських заняттях) і 14-й тиждень (за результатами роботи на наступних 7-8 семінарських заняттях) навчання повідомляється студенту на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

На 15-16 тижні семестру студенти виконують модульну контрольну роботу. МКР виконується на лекційному занятті, тривалість МКР – 30 хвилин. Модульна контрольна робота містить двадцять тестових питань, кожне питання містить 3-4 варіанти відповіді серед яких правильною є лише одна. Задача студента – уважно прочитати питання та варіанти відповідей, обрати один варіант відповіді (правильний на думку студента) та позначити його у будь-який зручний спосіб.

Студент може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення студента з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

Умови допуску до семестрового контролю: [зарахування усіх передбачених РП завдань](#).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації студентам

Працюючи на лекції студенту варто конспектувати основні поняття, ознаки, класифікації, визначення, про які розповідатиме викладач. Якщо студент буде уважно слухати, фіксувати відповідний матеріал, потім прочитає цей текст, застосує його при підготовці до семінарського заняття. Якщо після цього студент презентує свою обґрунтовану позицію (думку), критично оцінить позиції (думки) інших студентів, ставитиме питання викладачу та студентам – обсяг засвоєного ним навчального матеріалу і глибина його розуміння збільшуватиметься в рази.

Готуючись до семінарського заняття студент має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, бажано ознайомитись з додатковою навчальною літературою. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж студент не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовляти від відповіді на питання викладача. Навіть якщо студент не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи студента і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено ст. викл. кафедри психології і педагогіки, канд. психол. н. Москаленко Ольгою Володимирівною

доцентом кафедри психології і педагогіки, д.п.н, доцентом, Плющ Олександром Миколайовичем

Ухвалено кафедрою психології і педагогіки (протокол № 5 від 18.11.2020 р.)

Погоджено Методичною радою університету (протокол № 5 від 14.01.2021 р.)

**Рейтингова система оцінювання результатів навчання
(для студентів денної форми)**

Для оцінювання успішності студентів застосовується рейтингова система (PCO). PCO враховує:

- результати роботи студентів на семінарських заняттях;
- модульну контрольну роботу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання

1. Робота студентів на семінарських заняттях

Ваговий бал – 4.

Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює

4 бали × 12 с.з. = 48 балів.

Оцінювання роботи кожного студента здійснюється на кожному семінарському занятті за показниками – підготовленість та активність.

а) підготовленість 2 бали × 12 с. з. = 24 бали.

Критерії оцінювання:

2 бали – правильна повна відповідь, творче розкриття запитання, вільне володіння матеріалом, яке свідчить про ґрунтовну обізнаність з теми та спрямованість на практичне опрацювання матеріалу;

1 бал – відповідь неточна або неповна, що свідчить про фрагментарну обізнаність з теми;

0 балів – відповідь неправильна, або відсутня.

б) активність 2 бали × 12 с. з. = 24 бали.

Критерії оцінювання:

2 – висока активність, що свідчить про ґрунтовну обізнаність з матеріалу та спрямованість на його опрацювання;

1 – достатня активність, що свідчить про обізнаність з матеріалу та спрямованість на його опрацювання;

0 – низька активність, що свідчить про неволодіння матеріалом та ухилення від участі у семінарському занятті.

2. Складання модульної контрольної роботи (максимальна кількість балів складає 52), (максимальна кількість балів за 1 тестове завдання – 1):

вірно виконано всі тестові завдання – 52

вірно виконано половину тестових завдань – 26

не вірно виконано всі тестові завдання – 0

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 48 + 52 = 100 \text{ балів.}$$

Студенти, які набрали протягом семестру необхідну кількість балів ($RD \geq 0,6R$) мають можливості:

а) отримати залікову оцінку (залік) так званим «автоматом» відповідно до набраного рейтингу;

б) виконати залікову контрольну роботу з метою підвищення оцінки.

При цьому попередній рейтинг студента з дисципліни скасовується і він отримує оцінку R_3 тільки за результатами залікової контрольної роботи.

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку, але на мінімальні бали і не мають рейтинг 60 балів, виконують залікову контрольну роботу.

Студенти, які не виконали всіх передбачених програмою дисципліни завдань не допускаються до заліку.

Залікова контрольна робота складається з трьох теоретичних питань за тематичними розділами курсу та виконується письмово.

Приклад:

Варіант № 1

1. Охарактеризуйте методи пізнання в юридичній психології
2. Визначте сутність поняття правова соціалізація
3. Розкрийте соціальну сутність спілкування

Варіант № 2

1. Визначте сутність поняття про психіку і свідомість особистості
2. Проаналізуйте історію розвитку юридичної психології
3. Розкрийте сутність методологічних засад психології: принципу єдності психіки та діяльності принципу розвитку

Варіант № 3

1. Розкрийте сутність психології очної ставки
2. Охарактеризуйте психологічні умови дієвості правових норм
3. Зробіть порівняльний аналіз понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність»

Залікова контрольна робота оцінюється за шкалою 100 балів. Перше запитання оцінюється із 34 балів, друге та третє із 33 балів.

Кожне питання оцінюється відповідно до **системи оцінювання**:

“відмінно”, повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 34 (33) ...30 балів;

“добре”, достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 29...25 балів;

“задовільно”, неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації та деякі помилки) – 24...20 балів;

“незадовільно”, незадовільна відповідь – 0 балів.

Для отримання студентом відповідних оцінок (ECTS та традиційних) його рейтингова оцінка (**RD**) переводиться згідно з таблицею:

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно

Орієнтовні питання до залікової контрольної роботи

1. Цілі та завдання “Юридичної психології”.
2. Методологічне підґрунтя “Юридичної психології” як навчальної дисципліни.
3. Основні напрямки психологічного забезпечення правоохоронної діяльності: прокурора, державного обвинувача, слідчого, психологія юридичної праці. Сфери та межі їх науково-практичного використання.
4. Історія становлення “Юридичної психології” як навчальної дисципліни.
5. Основні етапи становлення й розвитку юридичної психології: давня історія юридичної психології (IV ст. до н. е. – перша половина XIX ст.), становлення юридичної психології як самостійної науки (кінець XIX – початок XX ст.), розвиток юридичної психології у XX ст., сучасний стан юридичної психології.
6. Сучасний стан і проблеми вітчизняної юридичної психології.
7. Психологічна характеристика праці юриста.
8. Психологічна структура діяльності юриста (потреби, мотиви, цілі, засоби, кінцевий результат).
9. Професіограми професійної діяльності юриста.
10. Сторони професійної діяльності юриста: пізнавальна, комунікативна, конструктивна, організаційна, засвідчувальна, виховна.
11. Психологічні особливості пізнавальної діяльності юриста.
12. Особливості вирішення розумових задач у процесі розслідування і судового розгляду справ.
13. Психологічні особливості прийняття рішень у юридичній діяльності.
14. Психологічні особливості вирішення юристом організаційно-управлінських питань.
15. Емоційно-вольова сфера особистості працівників правоохоронних органів.
16. Роль емоційно-вольових якостей працівників правоохоронних органів.
17. Характеристика основних типів емоційних станів працівників правоохоронних органів та їх вплив на ефективність вирішення професійних завдань.
18. Вольові дії та їх місце у діяльності працівників правоохоронних органів.
19. Стани психічної напруги.
20. Психологічна характеристика темпераментів та їх прояв в професійній діяльності юриста. Характер. Риси характеру. Проблема акцентуації характеру. Здібності людини як психічне явище.
21. Поняття професійного спілкування.
22. Психологія спілкування в діяльності правоохоронних органів.
23. Види та засоби спілкування.
24. Поняття психологічного впливу в правоохоронній діяльності. Принципи та механізми психологічного впливу.
25. Особливості взаємодії працівника з особами, що становлять професійний інтерес.
26. Психологічні параметри аналізу ситуацій спілкування.
27. Судова красномовність.
28. Вимоги до зовнішнього вигляду юриста-правоохоронця.
29. Особливості використання жестів та міміки у промові. Вольові зусилля обвинувача.
30. Поняття конфлікту та його функції.
31. Види та класифікація конфліктів.
32. Характеристика стратегій поведінки в конфліктній ситуації.
33. Конфлікти в діяльності правоохоронних органів.
34. Профілактика і шляхи вирішення конфліктів.
35. Керівництво конфліктами.
36. Психологічні особливості особистості злочинця.
37. Вивчення особистості правопорушника та його мотиваційної сфери.
38. Мотив як елемент психологічного механізму злочинного діяння.

39. Співвідношення мотиву, цілі та результату при вчиненні злочину з необережності та умисно.
40. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії.
41. Психологічні аспекти стадій злочину.
42. Юридико-психологічна характеристика групової злочинної діяльності.
43. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань (груп), їхньої протиправної діяльності.
44. Психологічне дослідження особистості потерпілого та його віктимної поведінки.
45. Роль жертви у генезі злочину, її можливі міжособистісні зв'язки та стосунки зі злочинцем.
46. Віктимна поведінка як причина злочину.
47. Шляхи подолання віктимності.
48. Проблеми неповнолітніх у кримінальній психології.
49. Мотивація злочинної поведінки неповнолітніх. Психологічна характеристика злочинних груп неповнолітніх.
50. Змістова специфіка пізнавальної, конструктивної, організаторської та комунікативної діяльності при розслідуванні злочинів.
51. Основні напрямки і форми використання психологічних знань слідчої діяльності.
52. Функціонально-психологічний аналіз слідчої діяльності. Психологічні особливості слідчої діяльності.
53. Психологічна структура діяльності по розслідуванню злочинів. Компоненти слідчої ситуації.
54. Психолого-правовий аналіз законодавчої регламентації взаємодії слідчого з органами дізнання в розслідуванні злочинів.
55. Слідчо-оперативна група та слідча група, як малі соціальні групи, психологічний контакт учасників.